

Žegnone ant tokio Bartojimo neteistojų Mamono ne-
regimay ir dvasiškaŭ per Teisėjū Ūzmeldimā debama,
kas tai gal pasakoti? Dgi galiausiey: kaip ger taw
bus, ir kaip linkšmai tawo Dušia rykaus, kad anoje
didžioje Dienoje tawęs šelpėtie Išganytingiejie taw
priešais šutais: Sweiks, tu išganytingasis šiūse Na-
mūse, kurs tu mus Wargūse šelpi ir linkšminai!
Wiešpatie, štan, tai tas, kurs manę didžioj Bėdoj
ėšant gaiwino ir tawėspi wede, ak atlygint jam tai
pilniausiu Malonės Nilyginiuw; ir kad tada taw patš
Ponas Jėzus sakys. „Eiš šen, tu Peržegnotasis
mano Tėwo! Apturėk Karalystę, kuri taw pagata-
wyta nū Swieto Pradžios. Žeik i sawo Pono Link-
smybę. Tay bus Dziaugimas. Tay bus Liaupšni-
mas. Amen!

Iš Nusidawimū Wokietijōs.

Kaip tarp pagoniškūjų Wokietijū Kriščionumas platintis
pradėjo.

(Pradžia Num. 21.)

Anday mes sawo Pasakojime iki ant to parėjom,
kaip Wokietijōs Apaštals Wyškupas Winfrids arba
Bonifacijus tarp Fryzū Ewangelijā apsakęs, ir
kaip tie jį nurazbajawę.

Tacian Bonifacijaus gražiey pradėtasis Darbas
su jo Smertimi ne išnyko, bet gryn pasiliko ir wis
iš wien naujo Waisiaus neše. Daugybė budawotūjų
Bažnyčių bey dawadney itaišytūjų Kloštoriū pastojo
naudingoms Wietomis apšwieczianczio Pamokšlo di-
džiam Apškritumui aplinkuy. Kloštoriū Szuilėsa iš-
moko Rudikiei škaityti, rašyti, rokiuti, Pradžią wiso
reikalingo Žinojimo bey Mokėjimo. Mnykai išmane
Prowyjimā wiskūiū Remestū ir pasigatawijo Wislab,
ko jie tikt priwale: Stalus, Krases, Pintinus, Spatus,
Linklus. Nūg jūjų išmoko ir Laukininkai wiskūius
naudingus Darbas atlikti, pagerino tomi sawo Išsi-
laikymā ir pratinos, kunikšaję bey dwasiškaję Sylā ant
Atlikimo naudingū Dairū wartoti. Giriū Tankumynai
iškirsti tape, newaišingos Pustynės i žydincius Laukus
pawirto. Aplink Kloštorius pirmjausey atsirado Daržai
bey Dirwos, Žemės Apywentojams ant paselanczio
Paweikšlo. Mnykai, šie swetimiejie, daug Patyrimo
turintiejie Wyrai, iš fitū Žemjū pargabeno Daržams
jaunus Medukus, Ūnanus Waisiaus nešanczius ir
Wokietijoj dar niekur ne randamus, parupino iš šil-
resniū Kampū priegtam ir naudingū Daržowjū, puikiū
Kwietkū bey swetimū Jawū Seklōs, ir musū šal-
tesniam Kampe tarpstancziōs; Wokietiezi tokiu Budu
weik Škaitlu tokiū Želmenū pažinti gawo, kurie ant
Maisio prideringi yra arba gydancziā Sylā tur.

Taiyo stambūs, pagoniškasis, ant kariško Remestoj dar
papratesis ir kone giriskay užaugesis Wokietis Pojo.
Gzieš padorin kriščionišku Laukininku pastojo. Tėršo,
kur kruminieje Astoriei Wodano arba fitū Balwonsis šw
stowęje buwo, išfikėle dabar Kryžus Kristaus; šwento
Giesmės pasfambėjo dabar czionay ant Garbės nauj
išpažintojo gywojo Diemo. Nūg wisū Pusū, po
Gires bey Plynlauius, persfambėjo Balsas Warypū
ant podraugiškōs Diemo Szlužmōs wadinancziū
Brie Bažnyčių bey Kloštoriū, kur Žmones Iyg Gro Iš
wėmis sutwindawo, atsirado Turgaus Wietos bey patiemfie
girti didelė Jomarkai. Bažnyciōs, kadangi Diemkoti.
Namai budamos, tūczies kiek tikt imanoma šlowingawandas
ir su wisokieis Išgrožinimais budawotos tape. Apturės
link jas ir arti jūjų stojos pakarnus Žmoniū Gywenimo nel-
mai, maži žemi Butelukai, iš kuriū su Gziešu Kiemarkis
bey Miestai atsirado. Kur jau Wyškupyste itaišytis We-
buwo, czion aukštos Warypnyciōs, Rodnykės Dangu wisi
link rodancziōs ir iš Tolo matomos, i Orq pasfikeletojim
czion ir Žmoniū Susibriowimas jo didesnis pastojo Mart
czion wisū weikiausiey ir Miestai atsirado. Taip Kriščingū
czionumas Wokietijoj gražiausiey žydeti pradėjo ir itei, 2
Palengwo šę tamšęje Pagoniję i kriščioniškā Žemė Mark
pawerte.

Ant Išlaikymo Kunigū bey fitū dwasiškūjų priegū,
Diemo Žodžio tarnaujancziūjų Wyrū turėjo tiems iš, ar
Alga itaišyta tapti. Ale kadangi tūczies Piningū didelebrin
Skupa ir tūjų retay kur matyti te buwo, tay Žmones bet
mielias nūg Dirwōs Rankiaus patwirtintaji Dalykā tikt
arba Desėtines, tai estė dešimtaję Dalį wiso to, kare 6)
Laukas per Metā nešęs buwo, atdūdawo. O tas Ale
Atdawimas be jokio Sustraukimo nusidawe, nes, kare so
Žmogus Bažnyčiai arba jōs Tarnams nugabenti tu-ki.
rejo, tai jis ne mislyjo smertelnam Žmogui, bet Die-
wui pacziam atliektas ir ant jo Garbės dūdas. Todel Ni
Bažnyciōs bey Kloštoriei tame Gzieše ir daugel walnū
Dowanū gaudawo, taip, kad kita Wieta tūjų ir didey
buwo bagota pastojū, ypaczies weliaus, kaip ir Firštai
bey fiti aukšči Ponai ant sawo Raštū Kloštorius arba
tokias Wietas Tikėjimo, Pamokinimo bey Padorumo
itaišyti dawe ir didelieis Laukū Szmotais apdowanajo.
O iš Tiesōs, tos Raštos bey Dowanos tame Gzieše
ir labay ant Naudōs dūtos tape, nes kaip jau sakyta,
iš Kloštoriū per Wokietijā daug Žegnonės iššipla-
stino. -- Ale kur tikrašis Budėjimas pašliauja, czion
piktoji Dwase šio Swieto lengwey Ūžangę randa, pro-
kurę ji ilindusi Namūse Župustyjimā padaro. Taip
ėjo ir su Kloštorieis bey tarp Mnykū. Brangiosios
Dowanos padare jūs pateikaujancziēis; jū Nūbažnyšte
išnyko ir išwirto i Raskasnumā. Su Pateikawimu
weik ir fiti Griefai ējo Ranka i Rankā; senasis as-
trusis Kloštoriū Dawads pašliowe. Diemo Waimė

dar wierna, bet tikt wiršutine bey weidmainiška
pojo. Mnyfai jėškodami, kas jū buwo, taukies
Tėršo, kas Diwo yra. — Ale Bonifacijaus pra-
wis šwentasis Darbas ne galėjo išnykti, taji wisga-
Wiešpats patwirtines buwo! — g.

Naujasis Piningū Įstatymas.

Šis naujojo Įstatymo dėl Piningū norim sawo
patiemsiems Škaičtojams kelis Dalykus triumfay pa-
tiewoti. 1) Tramyns, nū kurio naujasis Piningū
ngalundas wisose Žemėse Wokietijōs Ciecorystės prasi-
Ap turės, dar ne pasakytas. — 2) Nū šito Tra-
penio nebus toliaus Dorelieis bet Markieis rokūta.
emarkis bus powisam su musū Aukšinu, tōs pa-
išytės Wercziōs. Musū dabar wartojamieje Doreliei
ngum wiš irautti ir prapuls iš Wartojimo. — 3) Š
seletojimą pareis Aukso Piningū 20=Markštukiei.
ojo Markštukiei bey 5=Markštukiei. — 4) Sidabro
rifšingū pareis Doreliū Wietoje i Wartojimą: 5=Mark-
r iše, 2=Markštukiei, 1=Markštukiei (arba Aukšiniai),
em Markštukiei bey 20=Psennigštukiei, tai esti tief Wer-
turi, kaip 2 musū dabarnyščezūjū sidabrinū
priožiū, arba Trecziōtū bey Patreiniū du i, wieng su-
3 irs, arba kaip musū senieje Szekstokai. — 5) Kožnas
delebrinis Grašis arba Trecziokas toliaus ne bus i
es bet i 10 Pseningius dalytas, o todėl ir ne 12,
yką tikt 10 Pseningiū padarys 1 Trecziōtą, bet 5
kale 6) Pseningieci padarys Pusę tokio Trecziōfo. —
tas Ale šitie Trecziōfai, Patreinieci arba Silbergrošieci
kās sawo senaji Wardą ir bus wadinami 10=Psenig-
tu-ei. O tie ir ne bus iš Sidabro bet lyg kaip ir
Die-trecziōfiei arba 5=Psenigštukiei iš tokio Mitolo,
del Nikel Wardu, padaryti. — 7) Šis Wario bus
nyti: 2=Psenigštukiei bey 1=Psenigštukiei arba
ingieci. — Taygi naujame Piningū Rokunde prie
tikt Pseningieis rokūjant Painiū pasidarys. Ki-
ba Wokietijōs Žemėse Painios bus didesnės. R.

Wisofia Žinia.

— Musū Wiešpats Ciecorius dabar yra iš
telio Gms jau atstojęs ir ant Kelionės i Ntreikški
keli Gastein pasidawęs. Ale ant šitōs Kelionės
lis wis šen ir ten Wokietijōs Miestūje aplanko.
— Musū Žalnierieci traukias dabar jau wis pa-
liu iš Francuzijōs Ramon linkay. Sereboj 23 czigi
u jie iš Miestū Sedan bey Ligny, o Ketwerge
ji iš Bar-le-Dyl ištrauke. Jiems cze iš-
tant Francuzai dziaugės nesigerūdami. Wiš Miesto

Warpai Škambėjo, Karunos lėke, o Žmones Pulkais
Miesto Ulyczioje aplinkuy traukdami šukawo: Gywa
l'esse Republike! Gyws l'esse Tjērs! Nės dabar
waldąšis Prezidentas Mak-Mahungs Francuzijoje
ne labay mylims, kadangi apie ji mislyjama, buš jis
Princuką Napoleong, kursai „Euliu“ prawardziūjams,
noris Ciecoriumi padaryti. Musū Žalnieriams iš anū
Francuzijōs Miestū laukan be traukiant Twankas labay
didelis buwo. Pasakojama kad 10 Musištū Žalnierū
ant Maršo iš Perkaitimo apapalpe ir susirge, o 8 tie-
slog negywi pasilikę. Apširgusieje tape atgal i Se-
dan nugabenti, kur Žmones jūs išmintingay ir mei-
lingay priėme ir jūs pritinkanciez hēlpe, taiyo, kad ir
pats musū Wiešpats Ciecorius jiems už šitą Meilės
Šrodymą per Tolraši arba žaibini Pustą pasidēka-
wojo. Bet Miesto Wyresnieje šitą Pasidēkawojimą
per Ceitungas wisai Francuzijai žinoma padare.
Sztie apalpusieje Žalnierieci ne buwo iš musū Kampe,
bet iš Baierū Žemės.

— Musū Unterafficierū Algōs yra dėl to,
kadangi wiš Daiktai yra pabringe, paaukštintos. Šild-
webelieci dabar gaun 20 Drl. ant Mēnesio, Szer-
žiantai 12 Drl., Unterafficierai 8½ Drl. Kožna
Kumpanija dabar turės du Šildwebeliu. Unteraffi-
cierai jau Kajarūse nū Gimnyeriū arba prastujū Žal-
nierū atskirti saw ypacziey Stubas gaus, prie didesniū
Ybungū jie ne privalys sawo Daiktus patys nešti ir
kas tam lygu. Taygi prie aukštēsniōs Algōs jiems
ir Dalykēlis aukštēsniōs Garbės prisidēs.

— Tas Akmū, kursai, kaip anday pasakota, prie
Miestelio Gms Pasiwaitštinejimo Daržūse ant Pa-
minflo pastutinio Karo Priežasties ir Pradzios i Žemę
ileistas yra, Žmoniū wadinamas Benedecziō=Akmū.
Dienoje 13 tojo Julijaus tai jau buwo czeli trys
Metai, kaip Napoleono Pasuuntins musū Karaliu
sawo nelemtu Pranešymu — kad jisai turis nū Cie-
coriaus Napoleono Atleidimo išsimelsti, iartinti norėjo
ir tūmi Karo Ugni pakure. Bonai Mieste Gms ussi-
liskantieje papraše musū Ciecoriu, kad jisai tą Dieną
pas aną Akmeni nueitu. Cze jie jam norėjo Garbę
padaryti ir tōs Dienōs Atsiminimą šwēsti. Ale musū
širdingais Žemės Tėwas to n'apšieme, sakydams:
„Szcizion Miestelyje Gms randasi dabar ir Francuzū,
o Aš ne norėčiau tiems per tokį Szwentimą Szird-
peršōs be Reikalo padaryti.“ Sztay, kokiōs meilingōs
Szirdies musū Ciecorius ir prieš Francuzus!

— Manding musū Kelewis bus sawo Prie-
teliams jau pirm koki Gzieso papasakojęs, kaip bairi-
kame Mieste Mūnchen Moteriske Wardu Spitseder,
kuri pirm to Kamēdijanika buwusi, ale potam iš Wir-
šaus labay nūbažna Katilike pastojusi, su katiliskū
Kunigū bey papirtrū Ceitungū Pagalba anōs Žemės

Žmonės taip apmuilijusi ir lyg monyte apmonyjusti, kad jie wis lenktyn sawo suczedytūsius Piningelius wis Szimtais ir Luffianczieis pas je nuneše ir jei jei ant Wartojimo padawe, kadangi ji safes, Pons Diems jōs Wartojimą didey zegnojas kad ji Žmonėms didzius Tresūs už jū Zyczkas galinti išmokėti. Kožnam, kurs jei jei Piningū i jōs Zyczkū Kasę arba Banką atneše, ji pažadėjo 20 Pracentū Tresū dūti, o pirmūsius trijų Mėnešū Pracentus ji išmokėjo Piningus imokant tūjau ant Wietōs. Žmonės sawo Piningū Zopostą padauginti ir wis bagotesnieis pastoti trokšdami wis Pulkais ir wis už kūs fitą pas je weržėsi, jei jei sawo Piningus nunešti. Išmintingieji, o ir pati Žemės Wyriaušybe graudeno Žmonės, kiek tikt galiut, kad jie tokie paiki ne butu; nėsa jie sawo Piningelius prapuldysę. Ale wislab tai Mieso ne maczyjo. Bet kaip prie Giriktū kelios Skundos parejo, kad Szpikšderka, kuri puikiausiji Gywenimą Valoczijuje turejo, puikiausieis Aukso Pasweitalais dabinosi, puikiausiose Karėtoše waziamo ir puikiausias Gzesnis fele, safau, kaip Skundos pakilo, kad ji Piningus jei i Pakawonę padūtūsius atgal ne dūdanti, tay Wyriaušybe jōs Banką apstare ir je paczią su jōs Bagalbininkais i Kalėjimą nuwede. Dabar jei jei yra Prowa padarnta. Giriktas je ant trijų Metū Guktuzes yra prasudyjes, o Brigantiejie dabar werkia sawo prapuldytiems Piningams paskui, kadangi jie didey menkay to wēl atgaus, ką jie i ands Klasterkōs Banką imokese.

— Kolerōs Liga dabar jau ir i Szwedū Žemę yra nukafusi. Prie musū Karaliaucziuje yra dwieiose Dienose nū 27. iki 29 tojo Julijaus 17 Žmoniū fita Liga apsirge. Tai tie Apfirgimai, kurie Puliceijei pirmaldūti. Kiek tujū be Primaldawimo fita Liga apsirge ir pastimire, tai nieks ne gal žinoti.

— Wyno Mieste Karštis prašokusiose Dienose labay didelis huwo, o su tūm ten ir Kolerōs Liga imanytinay pasididino.

— Szpanijoj jau wēl fita Ministerija istatyta. Pons Pi-y-Margal yra atšidėkawojes ir fitai Wardu Salmerons i jo Wietą Saimo pawadintas. Kasžin kaip ilgay tas triwos. Tam Tarpe siaucz Žemėje dwilinkas Maisttas. Ant wiendōs Pusēs Karlistai ant antros Socijalistai.

— Rusū Wieszpatiēne Ciecoriene yra ficzion Utarninkę 29 taji Juliju Rytmetry per Karaliauczių perkeliandama i Rusiją pargryžusi, bet Rusū Ciecorius patšai pargryžo. Ramon per Waršawą keliandams.

— Persijonū Karalius Nasredyns yra iš Szweiceriū Žemės i Italiją nukeliawes ir czionay

Miestūse Turyn bey Mailand apsilankes, iš jis ketino i Wyno Miestą kelianti.

— Knywikis Kunigaikštis, Rusjōs Ciecorius pergaletas budams, yra Prisafymą išleides, kad Žemėje iš šio Gzieso wisa Wergynste turinti pasilia ir wisi Werginiei tūjau sawo Walnybę atgauti. Toks Werginis iš litōs Žemės papleštas esās, tas tu Walę gauti i sawo Tewiske wēl pargryšti. Tai fitą Walnybę išprowyjo aniems biedniems žmoniems Rusū Ginklai.

Kwitas už Dowanas.

Manępi atstunte iš Naujo:

Pons Knnigs Higigrath iš Plastikū ant Gwo Pastunt. 6 Drl. 3 Egr., ant musū Mielasird. Ligonbu 3 Drl., ant Ligonii 10 Egr., ant Neregincziujū 25 Egr. Tai iš Wiso 10 Drl. 8 Egr.

Preke Karaliaucziuje 2. Augustu.

Ant Turgaus Jawū menkay pareit. Kwiecziei 10 105 Egr. Rugiei 50—55 Egr. Mieziei, bid., 45—50 Egr. Mieziei, maj., 44—45 Egr. Awijos 25—32 Egr. niei, rain., 86—90 Egr. Žirniei, balt., 60—70 Egr. putes 38—40 Egr. Gziens 26—30 Egr. Gntba 30—32½ Egr. Gntn. Swiektas 10—12 Egr. Swarg. Kiausiei 7—7½ Egr. Mandelis.

A p s a k y m a i.

Wisor

rods gali pirkti

audziamusū Medwilniū, audziamusū W
mašyniniū Werpalū

tacziaw **niesur** tokiū puikiū ir taip pigi
kaip prie

F. W. Schäfer, Tilžėje,
Wofiecziu Ulyczioj Num. 14, powšiam
Wächteriu.

Dabokit! Ir majieje Saworai, Burcelonai ir afmen
Ryfai negirdėtas pigiey parbūdami.

10,000 Swarū!

gerū, nebaltintū audziamusū Medwilniū arba Bumbuli
biose Dienose gawau ir parbūdu tastas už 9 Egr. Sw
wisofias parwūtas Bumbules lyg taipojau pagal Mierg
Wienat gawama Audimū, Bumbuliū bey Werp
Krome prie

Friedrich Weiss, Tilžėje,
Wofiecziu Ulyczioj Num. 14 kampiniame Krome